

4.16. Порівняльна лексикологія

Тип дисципліни: обов'язковий

Семестр: IV

Обсяг навчальної дисципліни: Загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС - 3), аудиторні години: лекційні - 32; практичні - 16.

Лектор: доктор філол. наук, проф. Коцюба З. Г.

Результати навчання:

- знати основні поняття та проблематику дисципліни;
- знати методику зіставних досліджень у царині лексики і фразеології;
- знати ізоморфні та аломорфні риси структури лексичного рівня мов, особливості семантики лексичних одиниць, специфіку творення слів у зіставляваних мовах.

Спосіб навчання:

аудиторне

Необхідні обов'язкові попередні та супутні модулі:

Вступ до мовознавства.

Зміст навчальної дисципліни:

Тематичний блок 1. Порівняльна лексикологія як наука.

Проблеми, об'єкт і предмет порівняльної лексикології.

Принципи й методи зіставного аналізу лексико-фразеологічних систем. Базові поняття лексикології.

Семасіологічний та ономасіологічний підходи до зіставного дослідження лексики.

Тематичний блок 2. Специфіка англійського та українського словотвору.

Типи морфем та їхні особливості.

Ізоморфні та аломорфні характеристики морфологічного, морфолого-синтаксичного, лексико-семантичного, лексико-синтаксичного способів словотвору.

Власне англійські способи творення слів.

Тематичний блок 3. Семантична структура слова.

Семасіологія як наука. Слово і його значення. Полісемія. Гіперо-гіпонімія. Типи мотивації слів. Семантичні процеси, їхні особливості у зіставляваних мовах.

Синонімія, антонімія, омонімія. Безеквівалентна лексика.

Тематичний блок 4. Зіставна фразеологія.

Методика зіставного дослідження фразеології. Типи міжмовних співвідношень фразеологізмів.

Ідентифікація, класифікація, функціонування фразеологічних одиниць у зіставляваних мовах.

Синонімія й антонімія у фразеології.

Паремії: універсальність vs національна специфіка.

Рекомендована література:

а) основна література

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. – Вінниця, 2003. – 160 с.
2. Деменчук О.В. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. – Рівне: Перспектива, 2005. – 165с.
3. Korunets I. V. Contrastive typology of the English and Ukrainian languages. – Vinnytsia: Nova Knyha Publ., 2003. – 459 с.

б) додаткова література

1. Гак В.Г. Сопоставительная лексикология (на материале французского и русского языков). – М.: Междунар. отношения, 1977. – 264 с.
2. Жлуктенко Ю. О. Аспекти контрастивної лексикології // Мовознавство. – 1989. – №6. – С. 3-8.
3. Зорівчак Р. П. До методології вивчення фразеологічних одиниць у контрастивних дослідженнях // Нариси з контрастивної лінгвістики / за ред. Ю. О. Жлуктенка. – К. : Наук. думка, 1979. – С. 59-65.
4. Зорівчак Р. П. Явища дивергенції та конвергенції у фразеологічному фонді української та англійської мов // Іноземна філологія. – Львів, 1982. – Вип. 67. – С. 9-15.
5. Квеселевич Д. І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : навч. посібник / Д. І. Квеселевич, В. П. Сасіна. – Вінниця : Нова Книга, 2003. – 127 с.
6. Манакин В. Н. Сопоставительная лексикология. – К.: Знання, 2004. – 326 с.
7. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови. – Харків : Основа, 1993. – 256 с.
8. Nikolenko A. G. English Lexicology. Theory and Practice. – Vinnytsya : Nova Knyha, 2007. – 527 p.
9. Soloshenko O. D. Lecture notes on English lexicology / O. D. Soloshenko, Yu. A. Zavhorodniev. – Lviv : Yevrosvit, 1998. – 225 p.

Форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи і критерії оцінювання:

- Поточна успішність
- Колоквіум
- Екзамен

Мова навчання:англійська

